



Verksamhetsberättelse 2018

SVENSKA FN-FÖRBUNDETS
kongress

12-13 juni • 2021



EN
BÄTTRE
VÄRLD



Verksamhetsberättelse 2018

för Svenska FN-förbundet

INNEHÅLL

Om Svenska FN-förbundet	3
Inledning	4
Riksorganisationer och FN-föreningar	6
Fred, säkerhet och nedrustning	7
Hållbar utveckling	9
Mänskliga rättigheter	12
FN-rörelsen globalt	14
Den svenska FN-rörelsen	17
Skolverksamhet	20
Glokala Sverige	22
Insamling	23

Omslagsbild: Svenska FN-förbundet/Pernilla Bergström

Om omslagsbilden: Sara Fadhel var en av FN-förbundets unga ambassadörer för Agenda 2030 under 2018 och deltog i FN-förbundets studieresa till New York i juni. På bilden står hon utanför FN-högkvarteret nedanför skulpturen Non-violence av den svenske konstnären Carl Fredrik Reuterswärd.



Om Svenska FN-förbundet

Svenska FN-förbundet hade i december 2018 cirka 5 400 individuella medlemmar organiserade i 81 FN-föreningar och åtta FN-distrikt. FN-förbundet är också paraplyorganisation för 78 riksorganisationer som är anslutna till förbundet som ett stöd för FN-tanken. Genom förbundets skolverksamhet finns idag även 39 gymnasieskolor med FN-profil – FN-skolor – runt om i landet. En rad företagspartner och privata givare ger viktigt stöd. Under 2018 deltog dessutom sex kommuner och en region i det nya kommunikations- och utbildningsprojektet Glokala Sverige som drivs av FN-förbundet i samverkan med Sveriges Kommuner och Landsting.

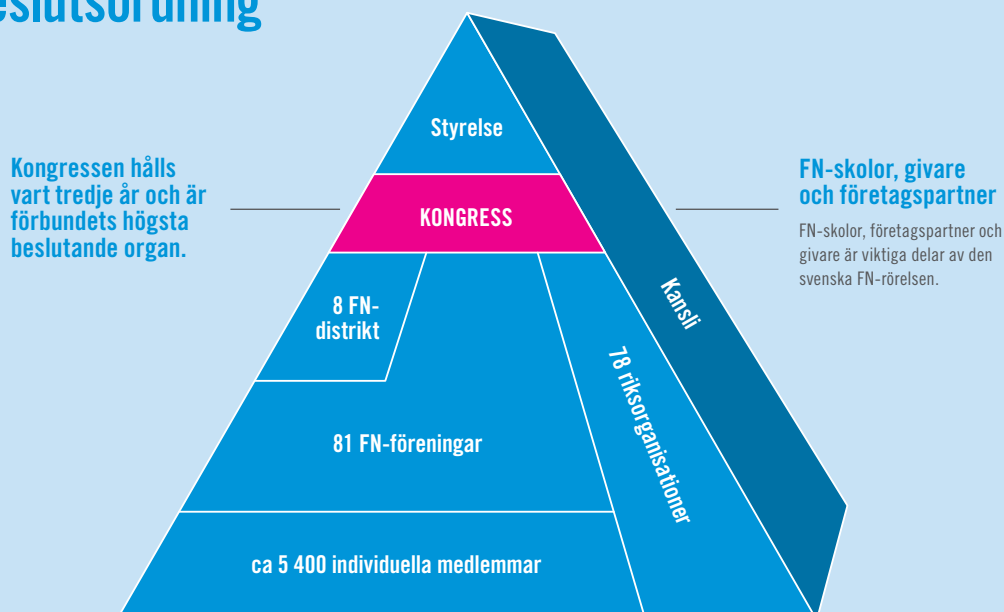
Svenska FN-förbundets högsta beslutande organ är kongressen som sammankallas vart tredje år. Däremellan leds arbetet av förbundsstyrelsen. I Stockholm finns ett kansli med närmare 30 anställda under ledning av en generalsekreterare och en biträdande generalsekreterare.

Läs mer om Svenska FN-förbundet på vår webbsida fn.se/



Svenska FN-förbundets styrelse hösten 2018. Stående från vänster: Kiomars Heydar, Véronique Simon, Gabriel Bake, Niklas Carlsson, Annelie Börjesson, Sebastian Qvist, Frida Lind, Anna Kläppe och Petter Ölmunge. Längst fram: Rasmus Isaksson. Frånvarande: Gertrud Åström, Sofia Strinnholm och Nasra Ali.

FN-förbundets organisation och beslutsordning



FN-fokus och politiska segrar



Sveriges medlemskap i FN:s säkerhetsråd under åren 2017-2018 har bidragit till att vitalisera och stärka debatten i det svenska samhället om FN och Sveriges roll i världsorganisationen. Den svenska rådsplatsen har visat att även ett litet land kan påverka FN-arbetet i kraft av hårt arbete och goda förslag.

Svenska FN-förbundet har genom en rad arrangemang under 2018, varav flera genomfördes i samverkan med Utrikesdepartementet, bidragit till att sätta ljuset på FN-arbetet. Detta arbete kulminerade under hösten då förbundet bland annat ägnade en hel vecka inför FN-dagen åt att belysa Sveriges arbete i världsorganisationen. Vid flera evenemang gavs tillfälle till dialog med regering, departement och riksdag, kontakter med andra relevanta aktörer samt mobilisering av den svenska FN-rörelsen. Vid förbundets traditionella seminarium inför FN-dagen stod just FN och Sverige på dagordningen och en namnkunnig panel gav sin syn på allt från Sveriges arbete i rådet till svenska bidrag till FN:s fredsfrämjande arbete.

Under de senaste två åren har FN-förbundet genomfört en omfattande folkbildningsinsats och har bland annat träffat 5 000 gymnasieelever i hela landet som har fått kunskap om



rådsarbetet. Genom samarrangemang med våra systemorganisationer i Nederländerna och Tyskland, och vid

ett seminarium i Stockholm med Storbritanniens FN-ambassadör, har vi understrukt vikten av att andra europeiska länder arbetar vidare med svenska profilfrågor i rådet. Förbundet gav också under FN-veckan uppmärksamhet åt journalisten Elin Jäderströms bok om Sveriges och världens första kvinnliga FN-ambassadör Agda Rössel.

Svenska FN-förbundet ska vara navet kring vilket det breda svenska FN-engagemanget snurrar. Genom en rad

samarbeten och kontakter med företag, skolor och andra civilsamhällesorganisationer verkar vi för ökad kunskap om och stöd för FN-tanken. Förbundet är också självt aktivt i flera nätverk som syftar till att stärka och driva på Sveriges omvärldsenagemang.

FN:s stora utvecklingsavtal Agenda 2030 med de globala målen samlar en mängd svenska civilsamhällesorganisationer i nätverket Concord. Nätverket har noga följt det fortsatta arbetet med att implementera agendan i Sverige. Agenda 2030 genomsyrar hela FN-förbundets arbete på samma sätt som det genomsyrar hela världsorganisationens dagordning.

FN-förbundet samarbetar sedan drygt tio år med gymnasieskolor med internationell profil. Till höstterminens start fanns 39 certifierade FN-skolor vilket är rekordmånga. Vi stärker nu också vår samverkan med lokala myndigheter runt om i landet. Under året utvidgades kompetensutvecklingsprojektet Glokala Sverige som bedrivs i nära samarbete med Sveriges Kommuner och Landsting och som handlar om att arbeta med Agenda 2030 i kommuner, landsting och regioner.

Att granska svensk FN-politik hör till FN-förbundets centrala uppgifter. Förbundet för en löpande dialog med regeringsrepresentanter och myndighetsföreträdare och har bland annat haft en plats i utrikesministerns råd för den svenska rådsplatsen. Förbundet har påmint om att den humanitära stormakten Sverige i högre grad bör bidra till FN:s fredsfrämjande arbete genom fler svenska FN-soldater. Förbundet samlar också in pengar till FN:s minröjningsorganisation Unmas som har fått se omvärldens bidrag minska under en rad år.

När FN granskar Sveriges åtaganden enligt olika FN-överenskommelser bidrar FN-förbundet med information. Så skedde också under 2019 när Sverige rapporterade till och förhördades av FN:s kommitté mot rasdiskriminering. Flera av de rekommendationer som FN-förbundet lämnade till kommittén återfinns i kommitténs rekommendationer till den svenska regeringen, bland annat frågan om en oberoende nationell myndighet för mänskliga rättigheter

som under året var föremål för ytterligare utredning.

Flickors och kvinnors rättigheter genom-syrar Svenska FN-förbundets verksamhet. Under året vanns en viktig seger då riksdagen beslutade om ytterligare skärpt lagstiftning mot barnnäktenskap. Genom att svenska myndigheter inte längre ska erkänna utländska äktenskap med personer under 18 år – även om de saknar anknytning till Sverige – togs ett avgörande steg mot den nolltolerans som FN-förbundet har krävt under sex år i kampanjen Stoppa barnnäktenskap. Lagändringen är ett stöd inte minst för unga asylsökande som kommer till Sverige och visar sig vara gifta. Den är också en förutsättning för att Sverige ska nå mål 5 i de globala målen som kräver ett totalt avskaffande av barnnäktenskap, könsstypning och andra skadliga sedvänjor. Genom projektet Flicka stödjer vi också bland annat FN:s befolkningsfond UNFPA och dess arbete för den utsatta gruppen rohingyer.

Under valåret 2018 deltog FN-förbundet i politikerveckan i Almedalen och ställde krav på våra folkvalda. Med en färsk Novus-undersökning i bagaget förde vi också en dialog med små och medelstora företag om deras arbete med Agenda 2030. Efter de omvälvande händelserna i Zimbabwe ledde vi en studieresa för riksdagsledamöter till landet där våra folkvalda med egna ögon fick se hur FN arbetar i fält. Vår utmärkelse Årets MR-pristagare överlämnades i juni till regissören Amanda Kernell vilket skapade stor uppmärksamhet i media. Det löpande samarbetet med våra systerförbund i Demokratiska republiken Kongo, Armenien, Georgien, Tanzania och Zimbabwe är ett av flera uttryck för vårt engagemang i den internationella FN-rörelsen, liksom löpande nätverksarbete med de nordiska FN-förbunden.

Det händelserika FN-året 2018 var också kongressår för Svenska FN-förbundet. Med valet av Annelie Börjesson som ny förbundsordförande, ny styrelse samt tillsättandet av nya chefstjänstemän har förbundet fått en ny ledning som nu stakar ut vägen mot framtiden. I detta arbete är dialogen med FN-rörelsen i hela landet central liksom fortsatta goda relationer med uppdragsgivare och samarbetspartner, medlemsorganisationer och enskilda medlemmar. Kongressens



starka ställningstagande mot kärnvapen och för en svensk anslutning till FN-avtalet mot kärnvapen underströks genom att Beatrice Fihn, generalsekretärare i Ican, inför FN-dagen utsågs till Årets FN-vän 2018.

Varje dag gör eldsjälarna i FN-förbundets lokalföreningar storverk genom att utbilda, debattera och informera om livsmedelsförsörjning, flickors situation eller de livsfarliga minorerna. De står upp för FN-tanken och stödjer FN i fält genom att samla in pengar från företag, privatpersoner och medlemmar. Insamlingsarbetet kommer vi att satsa ännu mer på under kommande år.

Återväxten i förbundet är god tack vare alla de ungdomar som blir medlemmar samverkar i nätverk och åker på läger och andra sammankomster. FN-rollspelet och Aktion FN engagerar unga på våra FN-skolor. Under året spred 25 unga ambassadörer kunskap om de globala målen och våra projekt Flicka och Skolmat. Att kunna söka praktikplats både på förbundskansliet och i flera av våra systerförbund gör det ännu mer attraktivt att vara ung och aktiv i FN-förbundet.

Under året har en rad debattutspel och FN-nyheter publicerats på förbundets webbplats och aktiviteten i sociala medier har varit omfattande. Aldrig tidigare har det varit lättare att följa förbundets arbete på webben. Svenska FN-förbundet kommer att fortsätta att vara en tydlig röst för ett aktivt svenskt FN-medlemskap och

för att Sveriges arbete i säkerhetsrådet förvaltas väl under de kommande åren. ■



Annelie Börjesson,
ordförande



Petra Hallebrant,
generalsekretärare

Riksorganisationer

År 2018 fanns det 78 anslutna riksorganisationer under FN-förbundets paraply, som tillsammans utgjorde basen för verksamheten på riksnivå:

Akademikerförbundet SSR	Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet (IKFF)	Riksbyggen	Sveriges advokatsamfund
Arbetarnas Bildningsförbund (ABF)	IOGT-NTO	Riksförbundet för sexuell upplysning (RFSU)	Sveriges akademikers centralorganisation (Saco)
Assyriska Riksförbundet i Sverige (ARS)	Jusek	Riksförbundet Hem och Samhälle	Sveriges Blåbandsungdom (SBU)
Bosnien och Hercegovinas Kvinnoriksförbund (BHKRF)	Justitia et Pax	Riksförbundet Internationella Föreningar för, Invandrarkvinnor (RIFFI)	Sveriges Socialdemokratiska Ungdomsförbund (SSU)
Centerkvinnorna	KFUM Sverige	Riksförbundet Sveriges lottakårer (SLK)	Sveriges Veteranförbund Fredsbaskarna (SVF)
CISV Sweden	Kooperativa Förbundet (KF)	Rädda Barnens Riksförbund	Sverigeunionen av Soroptimist International
DHR Förbundet för ett samhälle utan rörelsehinder	Kristdemokratiska Kvinnoförbundet	Scouterna	Synskadades Riksförbund (SRF)
Diakonia	Kristdemokratiskt Internationellt [Center (KIC)	Sensus studieförbund	Syrianska-Arameiska Ungdomsförbundet (SAUF)
Dialogslussen	Kurdiska riksförbundet	S-Kvinnor	Teskedsorden
Dianova	Kvinnor För Fred (KFF)	Socialdemokrater för tro och solidaritet	Tjänstemännens Centralorganisation (TCO)
Drogfri uppväxt	Kyrkans Akademikerförbund	Svenska Bahá'í-samfundet	TRIS-Tjeiers Rätt I Samhället
Finlandssvenskarnas Riksförbund i Sverige (FRIS)	Liberala ungdomsförbundet (LUF)	Svenska Esperantoförbundet	UN Women Sverige
Foodfirst Information and Action Network (FIAN Sverige)	Lika Unika	Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen	Ung Vänster
Fredrika Bremer-Förbundet (FBF)	Lions Clubs International	Svenska Kommunalarbetareförbundet	Unga Örnars Riksförbund
Frälsningsarmén	LO, Landsorganisationen i Sverige	Svenska kyrkan	Verdandi
Funktionsrätt Sverige	Läraryrket	Svenska Kyrkans Unga	Vision
Föreningen Nordens ungdomsförbund (FNUF)	Medborgarskolan	Svenska missionsrådet (SMR)	Vårdförbundet
Grön Ungdom	MyRight	Svenska Muslimer för Fred och Rättvisa	Vännernas Samfund i Sverige
Hyresgästföreningen, Riksförbundet	Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet (NBV)	Svenska Målareförbundet	
	Pensionärernas Riksorganisation (PRO)	Svenska Naturskyddsföreningen (SNF)	
		Svenska Soldatthemsförbundet	

FN-föreningar i Sverige 2018

Stockholm:

Huddinge FN-förening
Sollentuna FN-förening
Stockholms FN-förening
Södertälje FN-förening
Nacka-Värmdö FN-förening
Lidingö FN-förening
Norrtälje FN-förening

Uppsala:

Tierps FN-förening
Uppsala FN-förening
Östhammars FN-förening

Södermanland:

Nyköpings FN-förening
Katrineholms FN-förening
Eskilstuna FN-förening
Strängnäs FN-förening

Östergötland:

Linköpings FN-förening
Norrköpings FN-förening
Söderköpings FN-förening
Mjölby-Motala FN-förening

Jönköping:

Jönköpings FN-förening
Värnamo FN-förening
Ekshöj FN-förening

Kronoberg:

Tingsryds FN-förening
Växjö FN-förening
Ljungby FN-förening

Kalmar:

Mönsterås FN-förening
Kalmar Ölands FN-förening
Nybro FN-förening
Oskarshamns FN-förening
Västerviks FN-förening
Vimmerby Hulthfreds FN-förening

Gotland:

Gotlands FN-förening

Blekinge:

Karlskrona Ronneby FN-förening

Skåne:

Malmö FN-förening
Lunds FN-förening
Landskronas FN-förening
Helsingborgs FN-förening
Eslövs FN-förening
Ystad Österlens FN-förening
Sydvästra Skånes FN-förening
Kristianstads FN-förening
Hässleholms FN-förening

Halland:

Halmstads FN-förening
Laholms FN-förening
Falkenbergs FN-förening
Varbergs FN-förening
Kungsbacka FN-förening

Göteborg och Bohuslän:

Partille FN-förening
Stenungsund, Tjörn och Orust FN-förening
Sotenäs FN-förening
Göteborgs FN-förening
Uddevalla FN-förening

Älvsborg:

Lerums FN-förening
Värgårda FN-förening
Trollhättans FN-förening
Borås FN-förening

Skaraborg:

Mariestads FN-förening
Lidköpings FN-förening
Skövde FN-förening

Värmland:

Kils FN-förening
Torsby FN-förening

Grums FN-förening
Sunne FN-förening
Karlstad FN-förening
Kristinehamns FN-förening

Örebro:

Laxå FN-förening
Kumla-Örebro FN-förening
Karlskoga Degerfors FN-förening

Västmanland:

Västerås FN-förening
Köping FN-förening
Hallstahammars FN-förening

Dalarna:

Västerdalarnas FN-förening
Ovansiljans FN-förening
Nedansiljans FN-förening
Borlänge FN-förening
Södra Dalarnas FN-förening
Västerbergslagens FN-förening
Falun FN-förening

Gävleborg:

Ockelbo FN-förening
Hofors FN-förening
Ovanåkers FN-förening
Nordanstigs FN-förening

Gävle FN-förening
Sandvikens FN-förening
Söderhamns FN-förening
Bollnäs FN-förening

Västernorrland:

Härnösands FN-förening
Sundsvall-Timrå FN-förening
Sollefteå FN-förening
Örnsköldsviks FN-förening
Kramfors FN-förening

Jämtland:

Åre FN-förening
Östersunds FN-förening

Västerbotten:

Umeå FN-förening

Norrbottnen:

Luleå FN-förening
Haparanda FN-förening

Fred, säkerhet och nedrustning

Inom ramen för området fred, säkerhet och nedrustning arbetade Svenska FN-förbundet under 2018 vidare med tre frågor: att stärka principen skyldighet att skydda, att verka för rustningskontroll och mot inhumana vapen samt att verka för ett ökat svenskt stöd till FN:s fredsarbete. Verksamheten präglades också av att det var det andra och avslutande året med Sverige som medlem i FN:s säkerhetsråd.

Vid FN-förbundets kongress 2018 beslutades att förbundet i än högre grad ska arbeta för kärnvapennedrustning och för ett globalt förbud mot kärnvapen. Under året har vi vid flera tillfällen uppmanat regeringen att skriva under den nya kärnvapenförbudskonventionen, bland annat i en av oss initierad debattartikel med Svenska Läkare Mot Kärnvapen och Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet som medförfattare. Vi stod under hösten också som värd för ett planeringsmöte med dessa – och andra – organisationer i samband med ett Sverigebesök av International Campaign to Abolish Nuclear Weapons policyansvarige, Stuart Casey-Maslen.

Svenska FN-förbundet förde också upp frågan om en bredare global uppslutning bakom konventionen på vår världsfederation WFUNA's plenarmöte och fick där stöd för våra förslag.

När det gäller arbetet mot minor fick vi under våren 2018 respons för våra krav om ett starkare svenskt stöd till min-röjningsinsatser i världen då regeringen meddelade att det svenska stödet ska ökas.

FN-förbundets arbete med skyldighet att skydda (Responsibility to Protect, R2P) har som mål att förbättra tillämpningen av – och öka stödet för – denna princip. Syftet med R2P är att skydda civila från folkmord, brott mot mänskligheten, etnisk rensning och krigsförbrytelser. Under 2018 har förbundet fortsatt haft kontakt med Sveriges fokuspunkt för skyldighet att skydda och har även på andra sätt framfört förslag om hur Sverige ska agera på området. Under året hölls för första gången en formell dialog om R2P i FN:s generalförsamling där Sverige höll ett eget anförande.

FN-förbundet har vidare, i samtal med UD och andra aktörer, uppmärksammat allvarliga situationer runtom i världen där vi anser att skyldighet att skydda bör åberopas, såsom Syrien, Myanmar och Jemen.

Även företrädare för FN har i olika former under året tagit del av FN-förbundets förslag när det gäller skyldighet att

skydda. Ett exempel var när FN-förbundet skickade in vårt bidrag till den årliga generalsekreterarrapporten om R2P. Där lyfte vi bland annat UPR-processen som ett forum för tidig varning och tidig agerande för att stoppa allvarliga folkrättsbrott. Ett andra fall var vid WFUNA:s säkerhetsrådsdialog för civilsamhället, under Perus ordförandeskap. FN-förbundet skickade in en fråga med ett förslag om att Peru, kanske tillsammans med Sverige, skulle kunna arrangera ett så kallat Arria formula-möte om frågan. Vid den internationella konferensen Global Action Against Mass Atrocity Crimes III i Kampala, Uganda, föreslog vi återigen att UPR-processen bör användas för att förhindra dessa brott.

FN-förbundet har också haft fortsatt kontakt och samarbete med internationella organisationer såsom Global Centre for R2P, International Coalition for the Responsibility to Protect och Coalition for the ICC.





De konfliktförebyggande aspekterna av R2P är synnerligen viktiga. FN-förbundet deltog därför med glädje och nytta som folkrörelserådgivare i den svenska delegationen till det av FN:s generalförsamlings ordförande sammankallade högnivåmötet om fredsbyggande i april 2018.

Vidare har FN-förbundet under 2018 genomfört ett informationsprojekt där handläggare på förbundet har besökt FN-föreningar och FN-skolor för att berätta om säkerhetsrådsarbetet. Inom ramen för projektet har vi tagit fram olika typer av informationsmaterial, genomfört utbildningar och utbildningsdagar, samt arrangerat ett internationellt seminarium i samarbete med det tyska FN-förbundet. Intresset för våra olika informationsaktiviteter på området har varit stort. Under de två år som projektet sträckt sig över har vi bland annat träffat 5 000 gymnasieelever i samband med klassrumsföreläsningar över hela landet. Vi genomförde också en utbildningsresa till New York för våra anslutna riksorganisationer. Representanter för 14 organisationer deltog och fick lära sig mer om viktiga freds- och säkerhetsfrågor. Elva olika kontor besöktes, däribland den svenska FN-representationen och FN:s avdelning för fredsbevarande operationer.

Liksom tidigare år har FN-förbundet även arbetat med frågan om svenska truppbidrag till FN:s fredsfrämjande insatser. FN-förbundet anser att det är viktigt att de internationella insatserna åter ges ökad prioritet i kommande försvarsbeslut. Som ett led i vårt arbete arrangerade vi under

2018 ett seminarium där bland andra försvarsberedningens ordförande Björn von Sydow deltog och till vilket FN:s undergeneralsekreterare för fredsbevarande insatser, Jean-Pierre Lacroix, hade skickat en förinspelad videohälsning.

FN-förbundet tog under 2018 också fram en utställning om svenskar i FN-insatser över tid och deltog med den under Veterandagen på Gärdet i Stockholm.

”Vi är positivt överraskade av att alla 150 platser fylldes upp och att rekordmånga unga kom, cirka 50 procent var intresserade ungdomar. Tack till Svenska FN-förbundet för samarrangemanget.”

FN-FÖRBUNDET I TYSKLAND EFTER VÅRT SAMARRANGEMANG I BERLIN

Under året bidrog vi också den civil-militära övningen Viking 18 på inbjudan av Folke Bernadotteakademin. Övningen är världsunik och en av de största i sitt slag. Cirka 2 000 militärer och civila tränas i civil-militärt samarbete inom ramen för en fiktiv situation i ett fiktivt land där FN verkar. Dessutom är Nato och

internationella civilsamhällsorganisationer på plats med både militär, polis och civil personal. FN-förbundets bidrag var att skriva rollspel för civila och militärer så de tränas i att använda skyldighet att skydda, beakta frågan om övergångsrättvisa, motverka sexuell exploatering och övergrepp av FN-personal, förebygga och utkräva ansvar vid konfliktrelaterat sexuellt och könsbaserat våld, samverka med det lokala civilsamhället för att skapa fred nedifrån samt mycket annat som faller under FN-förbundets övergripande verksamhetsmål när det gäller mänsklig säkerhet.

Under året genomfördes även flera utbildningar om fred, säkerhet och nedrustning inom ramen för FN-förbundets kursverksamhet. ■

Hållbar utveckling

Svenska FN-förbundets arbete för hållbar utveckling fortgick under 2018 med en lång rad insatser för påverkan och informationsspridning. Utgångspunkt och övergripande ram för arbetet var Agenda 2030 och dess genomförande, både lokalt, nationellt och globalt.

Ett starkt FN är en förutsättning för att Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling ska kunna nås runt om i världen. Det krävs också en samverkan mellan FN:s tre pelare fred och säkerhet, hållbar utveckling och mänskliga rättigheter och att man frångår det så kallade silo-tänkandet till förmån för ett holistiskt arbetssätt. Vi ser idag fortsatta utmaningar i det globala syd där FN och dess olika organ utgör viktiga aktörer i det dagliga arbetet för att skapa en fredlig och hållbar värld där människors rättigheter respekteras. Att det finns ett starkt och konsekvent stöd för FN:s arbete från omvärlden är avgörande.

I detta sammanhang är Svenska FN-förbundets roll som civilsamhällsorganisation och folkrörelse viktigt. FN-förbundet har länge arbetat gentemot beslutsfattare, allmänhet och övriga aktörer med att stödja, påverka och sprida information om Agenda 2030 och FN:s arbete. Syftet har varit att påverka myndigheter och politiker så att Agenda 2030 och de globala målen tillåts genomsyra olika verksamheter. En annan viktig målsättning har varit att säkerställa ett fortsatt omfattande stöd från Sverige till FN-systemet – samtidigt som vi uppmuntrat representanter för regering och riksdag att ställa krav på reformering för att därigenom påverka FN i positiv riktning. FN-förbundet har också lång erfarenhet av att utbilda och engagera människor kring globala utvecklingsfrågor. Vi är en långsiktig aktör som bland annat arbetade med millenniemålen under många år och därefter var aktiva i den så kallade post 2015-processen som utmynnande i Agenda 2030.

FN-förbundet bidrar till oberoende granskning och analys av utvecklingssamarbetet och vi sprider kunskap och information om Agenda 2030 och global utveckling till strategiskt utvalda målgrupper. Som folkrörelse med aktiva medlemmar runt om i Sverige har vi en unik möjlighet att skapa folklig förankring och stärka engagemanget för dessa frågor. Detta gör vi genom vårt ambassadörsprogram för de globala målen, projektstöd till lokalföreningar och genom vår kursverksamhet. Vi gör FN:s arbete synligt och förstärkt och vi sprider även kunskap om det viktiga resultat som svenskt bistånd genom FN leder till.

2018 har varit ett händelserikt år där FN-förbundet har fortsatt spela en aktiv roll kring Agenda 2030 och de globala målen. I början av året lanserade vi en ny version av webbsi-

dan Världskoll där de globala målen genomsyrar innehållet. Huvudsyftet med sajten är att lärare och elever snabbt och enkelt ska kunna lära sig om utvecklingen i världen och ta del av hur man till exempel lever klimatsmart och jämlikt. Samarbetet med våra FN-skolor har också lett till ökade kunskaper hos lärare och elever om globala målen genom Aktion FN och material av olika slag. Vi har också nått ut till skolor i hela landet tack vare ett löpande samarbete med den så kallade FN-familjen i Sverige och skolsatsningen We_Change.

Under hela året har vår kompetens när det gäller Agenda 2030 efterfrågats från olika håll vilket har lett till att personal med stort stöd av vidareförmedlande ambassadörer har varit ute och föreläst och hållit workshops. Ett exempel är när en av våra unga ambassadörer medverkade under Stockholm Global Health Conference och höll en workshop kring mål 3 och Agenda 2030. I slutet av 2018 fick FN-förbundet ta emot ett rekordstort antal ansökningar till vårt ambassadörsprogram inför 2019. Många starka och kvalificerade ansökningar skickades in, framför allt från målgruppen studenter. Vi ser detta som ett av flera kvitton på att det arbete som FN-förbundet och våra vidareförmedlare bedriver ger önskat resultat.

En särskild satsning på att lyfta mål 5, om jämställdhet, gjordes under våren i form av musiktävlingen UNsigned. Ungdomar i åldern 13-19 år skrev egna låtar på temat



jämställdhet och en jury bestående av bland andra FN-förbundets goodwill-ambassadör Anna Bergendahl och musikgruppen Panetoz granskade bidragen. Till vinnare utsågs 18-åriga Louise Stångberg från Malmö som under artistnamnet Louise CS fick sin låt *Playing with my heart* utgiven av Freedbird Entertainment.

Under året anordnades tre av våra eftertraktade B-kurser om hållbar utveckling. Kurserna fokuserar på de globala målen och FN:s utvecklingssamarbete, med exempel från FN-förbundets samarbete i Etiopien med FN:s livsmedelsprogram WFP och befolkningsfonden UNFPA. För att mäta i vilken mån vi spridit kunskap och engagemang under kurserna görs individuella intervjuer med deltagare. De svar vi fick efter årets kurser var mycket positiva och till exempel lärare, elever och journalister svarade att de fått kunskap som de kan tillämpa på många olika sätt.

Under 2018 hade vi fortsatt kommunikationsstöd från Forum Syd för att genomföra aktiviteter kring vårt projekt Skolmat och vår samarbetspartner WFP:s arbete i Etiopien. FN-föreningar och FN-skolor har under året haft möjlighet att ansöka om särskilt projektbidrag i anslutning till detta tema. Projekt Skolmat har också lyfts vid föreläsningar, i sociala medier samt genom aktiviteter som våra unga ambassadörer genomfört. FN-förbundet tog under året fram nytt interaktivt material för att lyfta läget i världen när det gäller tillgång till mat och hur många barn som får gå i skolan. Vi samarbetade även med WFP, SIPRI och

Utrikesdepartementet kring utställningen *"Faces of hunger and conflict"* som visades på Fotografiska i Stockholm.

Vidare har vi uppmuntrat FN-föreningar och FN-distrikt att utse egna Agenda 2030-ansvariga i samband med sina årsmöten. På detta sätt är det lättare att få en slagkraftig kommunikation kring projekt kopplade till hållbar utveckling. Vid slutet av året hade närmare en tredjedel av FN-föreningarna registrerat egna Agenda 2030-ansvariga vilket är glädjande.

"Kursen har stärkt mig i tanken att det absolut är möjligt att utgå från människorättsfrågor, som de i Agenda 2030, i arbetet med elever."

LÄRARE OCH DELTAGARE PÅ B-KURSEN OM HÅLLBAR UTVECKLING

Allt fler opinionsbildare visar intresse för FN-förbundets arbete med Agenda 2030 och de globala målen. Den informationsfilm om globala målen med Carolina Klüft, som FN-förbundet producerade 2017, blev i början av året nominerad till pris i kategorin "Bästa

kommunikation för de globala målen" vid FN:s utvecklingsprogram UNDP:s vårgala i Stockholm. Vår film slutade som en av tre finalister, något som väckte stort intresse och ledde till ytterligare spridning av filmen.

2018 var också ett valår och FN-förbundet deltog i arbetet med att kartlägga partiernas politik utifrån Agenda 2030. Under politikerveckan i Almedalen i juli arrangerade vi ett flertal seminarier om genomförandet av de globala målen utifrån olika perspektiv såsom näringslivets roll, FN:s roll och de politiska partiernas synsätt. Under året har vi haft en stafettpinne som röd tråd i vårt påverkansarbete kring de globala målen. En fysisk version av stafettpinnen hade premiär i Almedalen och delades ut till olika beslutsfattare. Vår tanke med stafettpinnen är att den ska uppmuntra till





ledarskap för genomförandet av de globala målen samtidigt som konceptet påminner om att vi alla måste bidra om målen ska nås. I slutet av året skickade vi ut stafettpippen till samtliga riksdagsledamöter tillsammans med budskapet att vi önskar se ett ökat fokus på hållbar utveckling från den nya riksdagen under mandatperioden. Den dåvarande kulturministern uppmärksammade på sociala medier stafettpippen som hon fått från oss vilket bidrog till spridning och kännedom om de globala målen.

Både i Almedalen och vid andra tillfällen under året har vi satt frågan om näringslivets roll i fokus. Företag är viktiga samhällsaktörer och spelar en avgörande roll i arbetet med de globala målen. Mot den bakgrunden gjorde FN-förbundet 2018 en kartläggning i samarbete med undersökningsföretaget Novus som visade att 80 procent av de medverkande företagen på ett eller annat sätt arbetar med hållbarhetsfrågor. Vår generalsekreterare Petra Hallebrant deltog också i en rådgivande grupp vid Lunds universitet tillsammans med Aktuell Hållbarhet och Dagens Industri. Gruppen arbetade med att ta fram kriterier för hur man mäter graden av hållbarhet hos företag i ljuset av de globala målen. Resultatet av projektet presenterades på Hållbart näringsliv och kommer att ligga till grund för en årlig ranking av de 100 största bolagen i Sverige.

Under året genomförde vi också en rad olika seminarier, föreläsningar och workshops riktade mot näringslivet och vi gjorde en översyn av hur vi som civilsamhällesorganisation kan samverka med dess representanter. Vi har även tagit fram en webbutbildning om globala målen anpassad för näringslivet.

Vidare har FN-förbundet under 2018 fortsatt samverka kring utvecklingsfrågor med andra civilsamhällesorganisationer, både flera till oss ansluta riksorganisationer och andra. En viktig plattform i sammanhanget är CONCORD Sverige och dess arbetsgrupp för Agenda 2030 och samstämmighet, bestående av 29 organisationer. Arbetsgruppen besitter sammantaget stor expertis kring Agenda 2030 vilket gör den till en naturlig samarbetspartner i vårt påverkansarbete. Under året har dessutom ytterligare ett nätverk för Agenda 2030 bildats. Det består av civilsamhällesorgani-

sationer verksamma i en svensk kontext, och har startats inom ramen för Glokala Sverige – FN-förbundets och SKL:s gemensamma kommunikationssatsning för att engagera kommuner, landsting och regioner i arbetet med Agenda 2030. Syftet med nätverket är att utbyta erfarenheter och samverka för att tillsammans komma längre i det lokala och regionala arbetet med de globala målen.

En årligen återkommande aktivitet inom FN-förbundets arbete med hållbar utveckling är en studieresa för riksdagsledamöter som syftar till att svenska beslutsfattare ska få en större insyn i FN:s arbete och därmed kunna fatta mer informerade beslut. Resorna har även stor betydelse när det gäller att stärka kontaktytorna mellan FN-förbundet och riksdagen. 2018 års studieresa för riksdagsledamöter gick till Zimbabwe där deltagarna fick möjlighet att ta del av hur FN jobbar med hållbar utveckling tillsammans med nationella myndigheter och andra inhemska aktörer. Det blev också ett tillfälle för de svenska riksdagsledamöterna att uppdatera sig om situationen i landet som befinner sig ett avgörande skede efter diktatorn Robert Mugabes fall.

FN:s arbete på plats i olika länder har varit föremål för omfattande diskussion under många år och i samband med att António Guterres tillträdde som FN:s generalsekreterare i januari 2017 utlovades stora reformer. För Svenska FN-förbundet har påverkansarbete kring reformeringen av FN:s utvecklingsarbete varit en huvudfråga under lång tid. Under 2018 fortgick detta viktiga arbete, bland annat i form av regelbundna möten med FN-enheten på UD. Vid dessa möten liksom i debattartiklar och vid olika seminarier har FN-förbundet gång på gång understrukit vikten av att



reformera FN-systemet för att göra det bättre och effektivare. Idag ser vi påtagliga resultat av denna mångåriga debatt vilket är mycket glädjande. Till exempel pågår viktiga förändringar när det gäller hur FN:s landteam leds, finansieras och organiseras. ■

Mänskliga rättigheter

På området mänskliga rättigheter (MR) arbetar Svenska FN-förbundet med tre fokusfrågor: flickors rättigheter, Sveriges efterlevnad av FN:s konvention mot rasdiskriminering och inrättandet av en nationell oberoende MR-institution. Under 2018 inträffade flera stora händelser på MR-fronten. Bland annat beslutade regeringen om en ny lagstiftning mot barnäktenskap och Sverige granskades av FN:s rasdiskrimineringskommitté.

Under 2018 har FN-förbundet på flera sätt engagerat politiker och tjänstepersoner för frågan om en nationell oberoende MR-institution. I början av året kallades vi, tillsammans med andra civilsamhällesorganisationer ur det svenska nätverket för mänskliga rättigheter (MR-nätverket, där flera av våra riksorganisationer ingår), till ett möte där vi informerades om att regeringen planerade att tillsätta en utredning för frågan. Enligt informationen på mötet skulle civilsamhället ges en betydande roll i processen.

I mars tillkännagavs att juristen Lise Bergh utsetts till utredare. Därefter följde en serie möten mellan utredaren och organisationerna i MR-nätverket (som i denna process benämndes "arbetsgruppen för inrättandet av nationell MR-institution") där den framtida institutionen diskuterades. Tillsammans med arbetsgruppen utformade FN-förbundet även flera skrivelser till utredaren i syfte att säkerställa att hennes kommande förslag skulle stämma överens med FN:s Parisprinciper.

Även den före detta statssekreteraren på Kulturdepartementet, Per Olsson Fridh, visade engagemang för frågan vid flera tillfällen under året och kallade arbetsgruppen till separata möten för att lyssna till våra synpunkter. Både statssekreteraren och den ansvariga ministern, Alice Bah Khunke, uttalade sig vid flera tillfällen offentligt om behovet av en nationell MR-institution.

Under början av 2018 ägnade FN-förbundet också mycket tid åt att sammanställa vår parallellrapport till FN:s rasdiskrimineringskommitté om hur Sverige efterlever rasdiskrimineringskonventionen (ICERD). Sverige granskas ungefär vart fjärde år av FN:s MR-kommittéer när det gäller de konventioner som Sverige har anslutit sig till. Vår rapport skickades, med stöd av 36 andra organisationer i MR-nätverket, in i mars. Rapporten utgör ett viktigt underlag för den kritiska granskning som kommittén strävar efter att göra. FN-förbundet har arbetat med och bevakat denna process under många år. Genomslaget för synpunkterna i vår rapport brukar vara stort.

I maj var det sedan dags för CERD-kommitténs förhör med den svenska regeringen. Inför förhöret fick FN-förbundet och andra svenska civilsamhällesorganisationer själva träffa kommittén och föra fram våra slutsatser och vi närvarade sedan också under själva förhöret. Genomslaget för FN-förbundets synpunkter blev stort. Kommittén uttryckte stor oro för rasism och hatbrott i Sverige och underströk att mer måste göras, bland annat när det gäller att säkra samernas rättigheter som urfolk.

FN-förbundet hade både i vår rapport och muntligen på plats i Genève särskilt lyft svenska myndigheters hantering av hatbrott, situationen för urfolk och minoriteter liksom frågan om lagstiftning mot rasistiska och nazistiska organisationer. När det gäller dessa organisationer har Sverige genom åren utmärkt sig genom att inte förbjuda dem, trots att det krävs i konventionens artikel 4(b). Under förhöret i Genève meddelade regeringsdelegationen att man inte hade för avsikt att ändra den svenska lagstiftningen. Ändå svängde regeringen två månader senare i frågan då dåvarande justitieminister Morgan Johansson meddelade att tiden var

"Jag vill betona att regeringen verkligen uppskattar det arbete som ni, i egenskap av företrädare för det civila samhället, bidrog med i samband med Sveriges förhör med FN:s rasdiskrimineringskommitté."

CATHARINA ESPMARK, STATSEKRETERARE PÅ
JUSTITIEDEPARTEMENTET

inne att utreda ett förbud mot odemokratiska, rasistiska och nazistiska organisationer. Kursändringen kom efter en intensiv debatt som blossade upp på grund av att Nordiska motståndsrörelsen (NMR) uppträdde hotfullt under politikerveckan i Almedalen. FN-förbundet hade under hösten nära kontakt med Justitiedepartementet i frågan och fick bland annat ta emot regeringens uppskattning för vårt arbete på området av statssekreterare Catharina Espmark.

FN-förbundet genomförde under året även aktiviteter för att engagera våra anslutna riksorganisationer i arbetet mot rasism. I samband med FN:s dag mot rasdiskriminering den 21 mars lanserade vi parallellrapporten och arrangerade ett seminarium som berörde den högaktuella frågan om rasistiska organisationers verksamhet och aktiviteter på gator och torg samt på internet. Det var en fråga som engagerade

många och flera deltagare hörde av sig i efterhand och efterfrågade sätt att stödja vårt arbete med frågan. Frågan om hur vi kan arbeta mot intolerans och rasism och på så sätt främja mänskliga rättigheter var även huvudfokuset på FN-förbundets årliga UNg-helg i maj där ett 60-tal engagerade ungdomar medverkade och utbytte idéer.

Under 2018 arbetade FN-förbundet vidare med flickors rättigheter och vårt krav om ett nationellt totalförbud mot barnäktenskap uppnåddes glädjande nog i slutet av året. Ungefär ett år tidigare hade vi, som svar på ett delbetänkande som föreslagit att undantag av utländska barnäktenskap fortfarande skulle vara möjliga att göra vid ”synnerliga skäl”, skrivit ett yttrande till Justitiedepartementet. I vårt yttrande pekade vi på Sveriges åtaganden i enlighet med konventionerna om barns och kvinnors rättigheter samt på de åtaganden som Sverige har utifrån Agenda 2030 och specifikt mål 5 om avskaffandet av barn- och tvångsäktenskap. Regeringen presenterade därefter en proposition och ett lagförslag som var i linje med vårt resonemang och under hösten 2018 röstades lagförslaget igenom av riksdagen. Vid presskonferensen om den nya lagen hänvisade migrationsministern och biträdande justitieministern Helene Fritzon till flera av de omständigheter som vi framhållit i vårt yttrande. Även barnministern Lena Hallengren uttalade sig i linje med vårt ställningstagande och sa: ”Barnperspektivet ska råda och samhället måste alltid ha barns bästa i fokus. Det ska inte finnas luckor i lagstiftningen som gör att barn kan vara gifta i Sverige”.

FN-förbundet uppmärksammade även internationella dagen för flickor den 11 oktober på flera sätt. Bland annat arrangerade vi, tillsammans med det Tvärpolitiska nätverket för Fadimedagarna, ett eftermiddagsevent bestående av författarsamtal, seminarier samt paneldiskussion med riksdagsledamöter. Vi fokuserade på hedersrelaterat våld och förtryck samt mål 5 i Agenda 2030 och flera nyckelaktörer deltog. Vidare genomförde vi ett seminarium tillsammans med Stockholms FN-förening där vi redogjorde för det nya lagförslaget om ett totalförbud mot utländska barnäktenskap och hur FN-förbundet har arbetat med frågan. Många medlemmar deltog och det stora engagemanget för frågan var märkbart. Seminariet avslutades med ett samtal om hur



vi gemensamt kan arbeta för att säkerställa att den nya lagen implementeras på rätt sätt av myndigheter i Sverige.

Under året har flera debattartiklar med krav på ett nationellt totalförbud mot barnäktenskap skrivits och publicerats i både nationella och lokala medier.

I samband med FN:s befolkningsfonds (UNFPA) lansering av dess årsrapport State of the World Population arrangerade FN-förbundet, tillsammans med Utrikesdepartementet och vår riksorganisation RFSU, ett event på Stockholms universitet. Flera viktiga frågor i rapporten diskuterades av panelen.

Årets MR-pris delades ut i juni. Priset gick till regissören Amanda Kernell som med sin film ”Sameblod” synliggjort en del av vår historia som handlar om hur Sveriges urbefolkning beskrivits och behandlats på ett ovärdigt och förminskade sätt. Genom filmen aktualiseras den förmyndarroll som den svenska staten har haft under årens lopp och det tydliggörs hur grundläggande mänskliga rättigheter förnekats. I samband med prisutdelningen arrangerades ett panelsamtal om samers rättigheter på Kulturhuset i Stockholm. Filmen ”Sameblod” vann även pris på Guldbaggegalan 2018.

Två heldagars B-kurser om mänskliga rättigheter hölls under året, i Göteborg respektive Malmö, inom ramen för FN-förbundets utbildningsprogram FN-ABC. Dessutom anordnades en C-kurs i form av en studieresa till Genève. Totalt deltog 16 personer och besök gjordes på FN-organen UNDP, UNFPA, OHCHR, WHO, ILO, WFP, UNHCHR, UNICEF, IOM och OCHA.

I tillägg till våra fokusfrågor har särskild vikt under 2018 lagts på att tydliggöra kopplingarna mellan Sveriges MR-åtaganden och målen i Agenda 2030. Vi har framförallt lyft målen 5 (jämsliddhet), 10 (minskad ojämlikhet) och 16 (fredliga och inkluderande samhällen). Dessa kopplingar diskuterades även vid ett större seminarium som FN-förbundet arrangerade i anslutning till MR-dagen den 10 december och firandet av MR-deklarationens 70-årsdag. ■

FN-rörelsen globalt

Svenska FN-förbundet har under 2018 bedrivit internationellt utvecklingssamarbete med fem av våra systerförbund runt om i världen. Tack vare detta har verksamheten utvecklats och stärkts för FN-förbunden i Armenien, Georgien, Demokratiska republiken Kongo, Tanzania och Zimbabwe.

2018 var det andra året av vårt program för utvecklingssamarbete med fokus på mänsklig säkerhet och hållbar utveckling genom civilsamhällets engagemang. Programmet finansieras av Sida, genom Forum Syd, och pågår till och med 2021. Programmet har tre fokusområden: förtroendeskapande (i samarbete med FN-förbundet i DR Kongo), inkluderande demokratisering (i samarbete med FN-förbunden i Armenien och Georgien) samt globala målen (i samarbete med FN-förbunden i Tanzania och Zimbabwe).

Sedan 2017 bedriver FN-förbundet i Tanzania (UNAT) ett övergripande arbete med de globala målen för hållbar utveckling. Målgruppen är bland annat nationella civilsamhällesorganisationer och statliga tjänstemän på nationell och lokal nivå. Under året har fokus legat på att bidra till kapacitetsuppbyggnad och utöka befintliga partnerskap och nätverk. Exempelvis har UNAT startat nätverket SDG Action Group för parlamentariker samt lett och utökat nätverket Sustainable Development Platform för civilsamhällesorganisationer. Under 2018 har UNAT även genomfört flera kapacitetsbyggande insatser med inriktning på de globala målen, bland annat med parlamentariker då de visat sig ha bristande kunskap på området.

Under 2018 avslutade UNAT den andra fasen av ett projekt som genomförts enligt Right(s) Way Forward-metoden. Denna metod är framtagen av Forum Syd och används för att genom civilsamhällets kraft förändra situationen i lokalsamhället, med särskild fokus på hållbarhet och jämställdhet. Projektet startades 2016 på ön Pemba, då det uppmärksammats att miljön på ön påverkats negativt av klimatförändringar och befolkningens aktiviteter. Sedan dess har ett intensivt arbete för jämställdhet och kvinnors deltagande i beslutsprocesser pågått parallellt med arbetet för ett klimatanpassat och hållbart samhälle. Den första

fasen av projektet fokuserade på kapacitetsbyggande insatser och skapandet av en handlingsplan för att möta de utmaningar som deltagarna identifierat. Projektets andra fas har främst handlat om att stötta ett urval av initiativ som lyftes fram i handlingsplanen och att skapa utrymme för dialog mellan olika aktörer för hållbar utveckling.

En viktig del för att lokalbefolkningen ska kunna minska sin miljöpåverkan och skapa motståndskraftighet mot klimatförändringar är alternativa försörjningsmetoder. Som en del av handlingsplanen har entreprenörskapsutbildningar arrangerats för kvinnor. Dessa utbildningar har lett till att kvinnor har organiserat sig själva i grupper och i liten skala startat upp företag med egna produkter för försäljning. Den här affärsmodellen har visat vara framgångsrik och bidragit till självförsörjande och att öka kvinnors egenmakt.

Ett utmärkande resultat för projektets andra fas är att de dialogmöten som arrangerats mellan representanter från lokalbefolkningen och lokala politiker utmynnat i en ny gemensam handlingsplan med syfte att tillsammans motverka de utmaningarna som identifierats. Arbetet med handlingsplanen förväntas fortlöpa, vilket har lett till förhoppningar om fler resultat på sikt.

När det gäller vårt utvecklingssamarbete med FN-förbundet i Zimbabwe (ZUNA) syftar det till att aktivt involvera ungdomar i opinionsbildning, bidra till genomförande av Agenda 2030, inspirera ungdomar att delta aktivt i medborgarutbildning och i rättighetsbaserat arbete för utveckling. Under 2018 har dock inga aktiviteter kunnat genomföras inom ramen för vårt samarbete på grund av ZUNA:s bristande organisatoriska kapacitet. Under året har vi istället arbetat i nära samarbete med vår partnerorganisation och fokuserat på att stärka dess kapacitet, i förhoppning om att i framtiden kunna genomföra aktiviteter tillsammans.

Fokus för vårt samarbete med FN-förbundet i Demokratiska republiken Kongo (UNA DRK) är att genom civilsamhället bidra till fredsbyggande och ökat förtroende mellan olika grupper. Detta arbete görs genom kapacitetsbyggande och en förstärkt röst för civilsamhällesorganisationer och lokalsamhällen som arbetar för hållbar förändring inom fred och säkerhet. Programmet bidrar till att skapa ett ökat förtroende och samverkan mellan lokalbefolkning, civilsamhälle, myndigheter och FN-styrkan i landet (Monusco).





Den politiska situationen i DRK präglades under 2018 i stor utsträckning av presidentvalet, som genomfördes två år efter utsatt tid. Inför valet utbildade UNA DRC 250 oberoende och neutrala valobservatörer som följde och observerade hela processen. Vidare arrangerade organisationen sju lokala forum för konfliktförebyggande och fredsbyggande vilket har lett till en fredlig dialog och samexistens mellan olika etniska grupper. I augusti identifierades flera fall av ebola i de östra delarna av DRK. UNA DRC antog då en beredskapsplan för att sprida information och utbilda skolbarn i fattiga byar för att förebygga och bekämpa smittspridningen.

På svensk mark har vi under 2018 fortsatt samordna DRK-nätverket, som består av svenska civilsamhällesorganisationer, däribland några av våra riksorganisationer, som är verksamma i DRK. Nätverket har både skriftligen och muntligen framfört rekommendationer till Utrikesdepartementet, Sida och Folkebernadotteakademien om hur det kongolesiska och svenska civilsamhället önskar att det internationella samfundet agerar i den pågående humanitära krisen.

FN-förbunden i Georgien och Armenien har under 2018 arbetat med att främja inkluderande demokrati genom att involvera unga i beslutsprocesser.

FN-förbundet i Armenien (AUNA) har i fem av landets provinser utökat och utvecklat sina ungdomsgrupper med fokus på mänskliga rättigheter. Genom att sätta sig in i lokala myndigheters strukturer och arbetssätt har deltagarna fått ökad förståelse för sin egen roll och rätt att delta i

beslutsprocesser. Målgruppen för projektet, ungdomar på landsbygden, har efter kapacitetsutvecklande insatser lärt sig hur de själva kan genomföra projekt och driva förändring i sina samhällen. Som ett resultat har ungdomar exempelvis bildat ett ungdomsråd och etablerat stark kontakt med de lokala myndigheterna. Andra har renoverat ett bibliotek och i en annan by har ett ungdomscenter byggts. Genom att stärka ungdomarna blir de engagerade i civilsamhället och inkluderas i sitt lands demokratiska process.

”Genom att delta i projektet har jag blivit en förändringsaktör på lokal nivå och fortsätter kämpa för att inspirera fler kvinnor att engagera sig i frågor som är viktiga för hela samhället.”

RUSHDA HAMISI KHASSIM, DELTAGARE I VÅRT SAMARBETSPROJEKT I TANZANIA

FN-förbundet i Georgien (UNAG) har fortsatt samarbeta med lokala civilsamhällesorganisationer för att aktivera den unga befolkningen runt om i landet. Utbildningar har arrangerats för utvalda ungdomar i syfte att utveckla kunskaper om bland annat ledarskap, engagemang, mänskliga rättigheter och projektledning. Även här ges de unga stöd och konkreta verktyg så att de kan driva egna projekt inom ett ämne de brinner för och skapa positiva förändringar i sina samhällen. Exempelvis har projekt som genomförts under 2018 handlat om internflyktingars situation och integrering, våld, jämställdhet, utbildningsmöjligheter och miljöfrågor. Projekten som genomförts av de unga deltagarna är av mindre omfattning men ändå viktiga eftersom de möjliggjort för dem att tillämpa de färdigheter som de har fått genom projektet och sprida dess värden till en större publik.

På regional nivå har ungdomskonferenser anordnats för att öka förtroendet och interaktionen mellan ungdomar från de tre sydkaukasiska länderna Armenien, Azerbajdzjan och Georgien. På sikt bidrar dessa konferenser till bättre relationer mellan grupperna i regionen.



Svenska FN-förbundet har under årets gång även haft nöjet att få besök av våra partner från Armenien och DRK. Resor har även gjorts från Sverige till Georgien, Zimbabwe, Tanzania och Armenien för att följa upp på hur våra samarbeten fortlöper. Dessa möten har lett till starkare partnerskap mellan oss och våra systerförbund.

Under hösten 2017 fick fyra svenska ungdomar möjlighet att praktisera hos våra systerförbund i Armenien, Georgien, Tanzania och Zimbabwe. Under våren 2018 besökte samma praktikanter FN-föreningar, FN-skolor och universitet i Sverige där de fick berätta om sina nya erfarenheter och om det arbete som de olika FN-förbunden bedriver. Samtidigt rekryterades fem nya internationella praktikanter som reste till Armenien, Georgien och Tanzania efter sommaren.

På det globala planet ingår Svenska FN-förbundet tillsammans med över 100 andra i FN-förbundets världsfederation WFUNA (World Federation of United Nations Associations). Både WFUNA och Svenska FN-förbundet har konsultativ status i FN:s ekonomiska och sociala råd Ecosoc, vilket ger möjlighet att lägga fram förslag till rådet och delta som observatörer i officiella FN-möten och konferenser.

Generalsekreterarna från de nordiska FN-förbunden träffades i Lissabon 22-25 november för den årliga nordiska

GS-konferensen där de utbyter erfarenheter och idéer. Under mötet diskuterades bland annat hur de nordiska länderna kan stötta WFUNA till att bli ännu starkare. De passade även på att delta i på konferensen Global Education Network Europe om utbildning och hållbar utveckling för studerande.

FN-förbundets ordförande Anneli Börjesson och generalsekreterare Petra Hallebrant tillsammans med styrelseledamot Sebastian Qvist deltog i WFUNA:s 42:a kongress som hölls i Dominikanska republiken den 17-20 oktober. Under kongressen valdes även representanter från två av våra systerförbund in i WFUNA:s styrelse, Armine Podosyan från Armenien och Cissa Wa Numbe från DRK. ■



Den svenska FN-rörelsen

Svenska FN-förbundets verksamhet baseras på ideellt engagemang. Eldsjälarna i våra lokalföreningar och distrikt kämpar bland annat för att motverka barnäktenskap och könsstämpning, främja barns rätt till skolgång och bidra till en minfri värld. Vid kongressen i juni 2018 fattades viktiga beslut om verksamhetens fortsatta inriktning och utveckling.



FN-föreningar, FN-distrikt, anslutna riksorganisationer och individuella medlemmar arbetar, liksom FN-förbundets centrala organisation, med folkbildning, opinionsbildning, insamlingsverksamhet, främjandet av internationellt samarbete och mycket mer. Det är tack vare dem och deras engagemang som FN-förbundet kan nå ut och bedriva det påverkansarbete kring våra fokusfrågor som vi gör idag.

Den 31 december 2018 hade FN-förbundet 5 359 individuella medlemmar runt om i hela landet. Våra 81 lokalföreningar är utspridda från Haparanda i norr till Ystad i söder. Det är i föreningarna som medlemmarna kan samlas och engagera sig för den fråga de brinner för. Mångsidigheten hos våra lokalföreningar är stor och utbudet bland FN-frågor gör det möjligt att profilera sig inom fred och säkerhet, mänskliga rättigheter och hållbar utveckling. Samtidigt öppnar det upp för att kunna arbeta med olika frågor, om det finns flera hjärtefrågor eller om en fråga är extra aktuell för tillfället.

FN-förbundets kongress är organisationens högsta beslutande organ och hålls vart tredje år. 2018 var det dags igen och kongress hölls den 16-17 juni på Örebro slott. Annelie Börjesson valdes till ny förbundsordförande och Aleksander Gabelic avtackades efter 18 år på ordförandeposten. Två andra personer som haft centrala uppdrag i förbundets styrelse och arbetsutskott under många år, Marianne Andersson och Carina Nilsson, avtackades också. En tyst minut hölls för Roland Håkansson som suttit i förbundets styrelse sedan 2012 men gick bort hastigt under våren 2018.

Under kongressen uttrycktes stort engagemang för kärnvapenfrågan. Kongressen antog ett uttalande som upprepar förbundets krav från hösten 2017 att Sverige måste ansluta

sig till FN-avtalet om ett kärnvapenförbud. Till de andra ämnen som var föremål för diskussion hörde Agenda 2030, Internationella arbetsorganisationen ILO:s konvention 169 och svensk migrationspolitik. Dessutom fanns ett stort intresse för FN-förbundet som organisation och flera frågor handlade om hur vi kan få fler medlemmar och bli en starkare rörelse. Totalt behandlades 39 motioner.

För att uppmuntra till ideellt engagemang arrangerar FN-förbundet inspirationsträffar där föreningsaktiva samlas för att få kunskap och verktyg att ta med sig i sitt lokala föreningsengagemang. Två inspirationsträffar arrangerades i Hässleholm respektive Örnsköldsvik där representanter från totalt 18 olika lokalföreningar deltog. Träffarna innehöll en tematisk föreläsning om FN:s säkerhetsråd och Sveriges roll som medlem i rådet under 2017-2018, praktisk information kring FN-förbundets bidragssystem och nya verksamhetsmål, samt information kring engagemangsmöjligheter. Vår ordförande Annelie Börjesson närvarade tillsammans med generalsekreterare Petra Hallebrant och ytterligare personal från FN-förbundets kansli.

För FN-förbundet är det viktigt med ett ungdomsperspektiv och att ungdomar är med och engagerar sig för en bättre värld. Vi vill att ungdomar integreras i hela verksamheten och inte organiserar sig separat i en parallell organisation. Därför har FN-förbundet en ungdomssekreterare vars jobb är att stödja och inspirera ungdomar mellan 16 och 26 år till föreningsengagemang.

En del av ungdomssekreterarens arbete är att besöka FN-föreningarna. Ungdomssekreteraren gjorde under året över 18 föreningsbesök med god geografisk spridning. Dessa möten handlade om både rena föreläsningar och om tips och diskussioner kring praktiskt styrelse- och föreningsarbete.

Vid FN-föreningarnas årsmöten finns möjlighet att utse en ungdomsansvarig som får till uppgift att samordna ungdomsverksamheten i föreningen. Funktionen är viktig både för att få in fler ungdomar i föreningen och för att kunna behålla dem. Den som är ungdomsansvarig ska helst själv vara under 26 år och har kontinuerlig kontakt med ungdomssekreteraren, som bidrar med information och inspiration. I september arrangerade ungdomssekreteraren två ung-

domsansvarigträffar, i Göteborg respektive Stockholm, där ungdomsansvariga och andra föreningsaktiva ungdomar deltog. Vid årets två träffar diskuterades Agenda 2030 och FN-förbundets projekt Skolmat. Dessutom fick deltagarna material att använda sig av i sitt lokala arbete samt möjlighet att tipsa och inspirera varandra i fråga om projektidéer.

Den 24-27 maj arrangerade ungdomssekreteraren, tillsammans med en referensgrupp bestående av sex unga medlemmar från rörelsen, konferensen UNG-helgen. Det är FN-förbundets största ungdomsevenemang under hela året och samlar unga medlemmar från hela Sverige

som vill lära sig mer om FN-frågor. Årets tema var mänskliga rättigheter, med särskilt fokus på rasism och etnisk diskriminering, och ägde rum på Sida Partnership Forum i Härnösand. Helgen var fylld med föreläsningar, workshops, tävlingar och andra aktiviteter kopplat till årets tema. Föreläsare var bland annat Parul Sharma, människorättsjurist, Sanna Vannar, ordförande för den samiska ungdomsorganisationen Sáminuorra och, via Skype, Carl Skau, Sveriges biträdande representant i den svenska representationen i FN:s säkerhetsråd.

Att ingå i referensgruppen är ett hedersuppdrag som FN-förbundet erbjuder sina unga medlemmar. Ett annat hedersuppdrag för unga i FN-rörelsen är det som ambassadör. Under 2018 arbetade 25 unga ambassadörer på uppdrag av FN-förbundet med att sprida kunskap om de globala målen och projekten Flicka och Skolmat. Våra ambassadörer arrangerade bland annat projektet "Start up Grow

up Sustain" för att stärka företag med nya idéer, kunskap och verktyg för hållbar tillväxt, ett FN-lopp för att uppmärksamma Flicka samt ett stort antal föreläsningar och workshops på skolor, företag, FN-föreningar och hos andra organisationer.

"Jag är så glad att jag började engagera mig inom Svenska FN-förbundet. Jag har utvecklats oerhört mycket och även träffat många fina människor."

EN AV FN-FÖRBUNDETS UNGA MEDLEMMAR

Utöver de nämnda uppdragen har våra föreningsaktiva ungdomar arbetat med olika projekt på ett mycket innovativt och kreativt sätt. Stockholm FN-förenings studentsektion arrangerade till exempel en mycket uppskattad konferens med ca 200 deltagare där experter inom fred- och säkerhet diskuterade Sveriges roll i

säkerhetsrådet. Linköpings FN-förenings ungdomssektion har tagit fram två koncept – Let's get a pizza of knowledge och Let's taco about it – där en grupp personer ses under en måltid och diskuterar globala frågor. Dessa idéer, tillsammans med mycket annat, har FN-förbundet inkluderat i en projekthandbok som arbetats fram under 2018 för att ge föreningsaktiva medlemmar inspiration och verktyg för att utveckla sitt engagemang.

Var tredje år, i samband med sin kongress, arrangerar FN-förbundets världsfederation WFUNA ungdomskonferensen Global Youth Forum där unga från världens FN-förbund samlas för att diskutera ungdomsengagemang i FN. Sebastian Qvist, vår nyinvalda förbundsstyrelseledamot, deltog i oktober vid årets konferens som hölls i Dominikanska Republiken. Sebastian började som aktiv ung medlem och blev senare ambassadör för de globala målen och arrangerade då bland annat ett FN-rollspel





tillsammans med Lunds FN-förening. Tack vare sitt lokala engagemang blev han invald i förbundsstyrelsen och utsedd att representera Svenska FN-förbundet vid den globala ungdomskonferensen.



Likt WFUNA har FN-förbundet under 2018 inrättat ett ungdomspris som ska tilldelas unga i rörelsen vars engagemang bör uppmärksammas. FN-föreningar, FN-distrikt, anslutna riksorganisationer och individuella medlemmar kan nominera ungdomar till priset. Det första ungdomspriset gick till Julia Fridell och Lovisa Åkesson för deras engagemang i Lidköpings FN-förening. Förutom äran fick de ett diplom och en prissumma på 10 000 kronor.

Under politikerveckan i Almedalen den 1-8 juli medverkade FN-förbundet och arrangerade flera seminarier. Under "Partiernas syn på FN:s roll i världen" deltog politiker från Centerpartiet, Moderaterna, Miljöpartiet och Socialdemokraterna och gav sin syn på FN:s arbete. Seminariet "Öka takten sista kvarten – Sverige i FN:s säkerhetsråd" handlade om de sista månaderna av Sveriges medlemskap i säkerhetsrådet. Under "Bolagen och Agenda 2030 – vägen framåt i praktiken" samtalande företrädare för FN-förbundet med representanter för näringslivet om Agenda 2030.

Under FN-veckan, den 17-24 oktober, var temat "En stark svensk röst i FN". Utöver alla lokala evenemang runt om i landet arrangerade FN-förbundets kansli flera större akti-

viteter. Veckan invigdes med en VIP-kväll för medlemmar i rörelsen tillsammans med våra samarbetspartners UNFPA, WFP och UD:s FN-enhet. Ett större seminarium hölls traditionellt den 22 oktober på Stockholms konserthus med musikunderhållning, prisutdelning och paneldebatt. Till Årets FN-vän 2018 utsågs Beatrice Fihn, generalsekreterare på ICAN, som fick priset för sitt folkrörelsearbete för ett FN-avtal mot kärnvapen. Årets FN-supporter blev Gillian Nilsson som fick utmärkelsen för sitt stora och mångåriga engagemang i Lunds FN-förening.

På själva FN-dagen, den 24 oktober, var FN-förbundets ordförande, förbundsstyrelse och kanslipersonal ute i hela landet på olika FN-dagsaktiviteter.

FN-förbundets utbildningsprogram FN-ABC erbjuder kurser i FN-kunskap på tre olika nivåer. Under 2018 arrangerade FN-förbundet fyra så kallade A-kurser, två i Stockholm, en i Umeå och en i Lund. A-kursen ger grundläggande kunskap om FN:s historia, organisationens huvudsakliga uppgifter och exempel på hur FN arbetar i en svår konflikt.

En mycket viktig del av den svenska FN-rörelsen är också de riksorganisationer som är anslutna till FN-förbundet som ett uttryck för stöd åt FN-tanken. FN-förbundet har under 2018 samverkat med 79 anslutna riksorganisationer. De har engagerat sig i våra fokusfrågor på ett flertal sätt, bland annat genom att medverka i debattartiklar, engagera sig för våra insamlingsprojekt och bidra till ett mer kraftfullt påverkansarbete. Flera av våra riksorganisationer är till exempel deltagare i vårt MR-nätverk och medverkade i samband med att Sverige under våren granskades av FN:s kommitté mot rasdiskriminering. ■

CERTIFIERAD FN-SKOLA



Skolverksamheten

Under 2018 tog Svenska FN-förbundets skolverksamhet fram en demokratiskola och lärarmaterial inför riksdagsvalet, fyra nya Aktion FN-paket, nytt FN-rollspelsmaterial och en mängd aktiviteter för elever om Sveriges roll i FN:s säkerhetsråd. I juni avrundades FN-skolas festliga 10-årsjubileum och i augusti hade antalet FN-skolor ökat till 39. Två höjdpunkter under året var vårt årliga FN-rollspel SweMUN och korandet av årets FN-lärare.

SweMUN, Sweden Model United Nations, är FN-förbundets årliga nationella FN-rollspel för gymnasieungdomar i Sverige. 2018 arrangerades det i samarbete med vår FN-skola Spyken i Lund med ekonomiskt stöd från Folke Bernadotteakademien. Det blev tre högtintensiva dagar fyllda med lobbying, debatt och votering i en rad aktuella frågor, till exempel om att motverka små och lätta vapen, kontroll av kärnvapenspridning, hur internet påverkar samhällen, flickors rätt till sexuell och reproduktiv hälsa, religionsfrihet, oberoende MR-institutioner och klimatförändringarna. Säkerhetsrådet förhandlade om konflikten i Myanmar.

Under SweMUN:s öppningsceremoni korades årets FN-lärare. Denna gång gick utmärkelsen till Marita Jansson, lärare och kontaktperson på FN-skolan Voxnadalens gymnasium i Edsbyn, för hennes långvariga och genuina engagemang för elever och globala frågor. Förutom ett diplom vann hon en plats på FN-förbundets årliga studieresa till FN-staden Genève.

Under året har skolverksamheten tagit fram nya FN-rollspelsmaterial om klimatfrågan respektive konflikterna i Myanmar och Jemen. Rollspelsmaterial med färdiga rollkort för ett antal länder är mycket uppskattade och utgör ett

stöd för skolor som önskar använda FN-rollspel som en del av den ordinarie undervisningen.

Till höstterminens start certifierades 39 FN-skolor, vilket är det högsta antalet någonsin. Från och med hösten 2018 har FN-förbundet därför fyra skolhandläggare på heltid,

varav en har ett särskilt ansvar för att utveckla vårt arbete med FN-rollspel, främst på våra FN-skolor.

”Allt material från FN-förbundet kring globala målen och mänskliga rättigheter har varit väldigt användbart och intressant att jobba med.”

LÄRARE PÅ EN FN-SKOLA

Inledningen av höstterminen präglades av riksdagsvalet. För att stödja våra FN-skolor tog vi fram ett särskilt skolmaterial som uppmuntrade eleverna att kartlägga partiernas ställningstagande i globala frågor. Vi kopplade aktiviteten till den större kampanjen ”Hjärta världen”, där flera organisationer deltog. FN-förbundets bidrag innehöll en uppskattad digital demokratiskola för att peppa elever att vilja och våga göra sin

röst hörd och att prata med politiker direkt. Vi uppmanade eleverna att fråga de olika partierna hur de vill arbeta för jämställdhet, antirasism, human migrations- och flyktingpolitik, människors grundläggande rättigheter och ansvar för vår gemensamma miljö. Budskapet var att låta världen och de globala frågorna ta plats i den svenska valrörelsen.

Under året arrangerade FN-skolorna fyra olika Aktion FN som varje gång nådde ca 8 000 elever. Årets första Aktion FN-aktivitet genomförs i samband med kvinnodagen i mars med jämställdhet som tema. Denna gång lyftes särskilt den globala situationen för kvinnor i konflikt, bland annat genom en utställning i affischformat. FN-elevföreningen på varje skola uppmanades även att fråga elever på skolan vad jämställdhet är för dem. Därefter uppmanades de att titta närmare på hur jämställdheten kan ökas i deras skoldag.

I april genomfördes Aktion FN för fred, denna gång med arbetet för en kärnvapenfri värld i fokus.

I oktober var det dags för höstterminens Aktion FN inför FN-dagen. Aktionen tog upp vad Sverige har kvar att göra för att nå mål 10, om jämlikhet, i Agenda 2030. Materialet bestod bland annat av en stor ”pappersloppa” som underlättade för eleverna att i samtal med varandra koppla jämlikhet till en mängd olika globala mål. Loppan gav bland annat exempel på vilken kritik Sverige får angående bristande jämlikhet på flera områden.

Årets fjärde och sista Aktion FN tog avstamp i 70-årsjubileet för FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna. FN-skolorna gavs möjlighet att anordna en filmfestival om mänskliga rättigheter och deras koppling till de globala målen. Till sin hjälp hade de ett antal utvalda långfilmer som alla berättade om varje människas grundläggande rättigheter och hur skyddet av mänskliga rättigheter påverkar möjligheterna till en hållbar global utveckling. Lärarna fick ett särskilt lektionsmaterial som uppmanade

eleverna att samtala om vad mänskliga rättigheter är och hur de skyddas.

Under året har vi medvetet kopplat varje Aktion FN till en lokal kontext och ramat in elev- och lärarmaterialet med tydlig koppling till Sveriges arbete med att nå de globala målen i Agenda 2030. Vi har även breddat lärarmaterialet och tipsar nu medvetet om en mängd olika typer av källor och tekniker att använda i undervisning, till exempel specifika externa poddar, tv-program och filmer som kan belysa frågan från olika håll.

En tydlig och positiv trend är att vi ser allt fler och alltmer aktiva FN-elevföreningar på våra FN-skolor. 2018 erbjöds eleverna, utöver Aktion FN, en föreläsning om Sveriges roll i säkerhetsrådet, med möjlighet att ställa frågor till den svenska FN-delegationen. Under hösten genomförde vi för första gången regionträffar för FN-elevföreningar i Malmö, Göteborg, Stockholm och Umeå. Träffarna blev väldigt uppskattade och vi såg att elevföreningarnas kapacitet och aktivitet stärktes.

Inför FN-dagen arrangerades en tävling om klimatsmarta skolluncher där klasser i både grundskola och gymnasium kunde delta. Uppgiften var att skapa ett recept på en klimatsmart måltid för fyra personer, där varje portion inte fick kosta mer än elva kronor. Samtidigt erbjöds lärarna ett lektionsmaterial för att inspirera dem att berätta om FN:s framgångsrika arbete med gratis skolmat i vissa regioner, som exempel på en insats som både motverkar fattigdom, stödjer länders utveckling och skyddar mänskliga rättigheter.

Vid årets slut tog skolverksamheten även fram ett nytt digitalt material till FN-skolor och FN-föreningar i form av en digital handledning till vår animerade film om säkerhetsrådet. Såväl Aktion FN som det skolmaterial vi tar fram varje år kan även inspirera FN-föreningars engagemang och användas vid deras aktiviteter. FN-skolorna är efter tio år en betydande och aktiv del av den svenska FN-rörelsen. ■



Glokala Sverige

Under året har Svenska FN-förbundet, tillsammans med Sveriges Kommuner och Landsting, utvecklat projektet *Glokala Sverige*. Syftet är att öka kunskap och engagemang för Agenda 2030 i kommuner och regioner. Projektet startade i början av 2018 med en mindre grupp pilotdeltagare och i slutet av året fick alla kommuner och regioner möjlighet att ansöka om att bli deltagare. Intresset var stort och inte mindre än 76 kommuner och 14 regioner ansökte.

Glokala Sverige är ett kommunikations- och utbildningsprojekt som drivs av FN-förbundet i samverkan med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL). Vårt mål är att öka kunskap och engagemang för Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling bland politiker och tjänstepersoner i svenska kommuner och regioner. Projektet finansieras av Sida till och med 2020.

Pilotåret 2018 inleddes med att sju pilotdeltagare rekryterades. De sju – Malmö, Kristianstad, Gislaved, Växjö, Nyköping och Luleå kommuner samt Region Sörmland (dåvarande Landstinget Sörmland) – valdes ut för att representera olika perspektiv. Gemensamt för alla deltagare var, och är, ett stort engagemang för Agenda 2030. Lanseringen av projektet och pilotdeltagarna mottogs med stort intresse och uppmärksammades i nationell såväl som lokal press.

Utöver att pilotdeltagarna ingått i *Glokala Sveriges* referensgrupp och genom den bidragit till utformningen av projektet var de också först ut med att ta del av olika utbildningsinsatser. Flera utbildningsupplägg togs fram, testades och utvecklades tillsammans med deltagarna under hösten. Utbildningarna hade ett interaktivt upplägg där deltagarna, genom verktyget Menti och olika övningar, fick företa en resa med avstamp i det globala perspektivet för att till slut, via det nationella, landa i hur Agenda 2030 kan vara relevant på lokal nivå. Under hösten genomfördes 14 utbildningstillfällen hos piloterna. Av de drygt 400 tjänstepersoner och politiker som också besvarade en utvärderingsenkät stod det klart att 97 procent av dem lärt sig något nytt under utbildningen och att 89 procent också ansåg att de kommer ha nytta av vad de lärt sig.

Förutom stödet till *Glokala Sveriges* deltagare har vi också tagit fram material som finns tillgängligt för alla på webben.

På fn.se/glokalasverige finns bland annat en ny webbutbildning om Agenda 2030, en arbetsbok med fakta och övningar, inspirationsfilmer och nyhetsbrev.

Den svenska FN-rörelsen är både målgrupp för projektet och en viktig aktör för det lokala genomförandet av Agenda 2030. Ett nätverk för bland annat våra anslutna riksorganisationer har därför startats. Vi har vidare haft kontakt med FN-föreningarna på pilotdeltagarnas orter och när möjlighet getts även arrangerat aktiviteter tillsammans med dem. Ett exempel var när kommunen och FN-föreningen i Luleå

gjorde gemensam sak och i samband med *Glokala Sveriges* utbildningsinsats bjöd in allmänheten till ett seminarium där de fick möjlighet att lära sig mer om Agenda 2030 på global och lokal nivå. Vi har också sett flera exempel på hur medlemmar i FN-föreningar engagerat sig för att uppmuntra sin kommun att söka till *Glokala Sverige*.

*”Genom att delta i *Glokala Sverige* ger vi fler möjlighet till kunskap och förståelse för Agenda 2030. Som region och betydande offentlig aktör spelar det roll att vi är med i detta arbete. Unga ser agendan som en biljett till en framtid, Region Sörmland vill självklart vara en del av vägen dit.”*

MONICA JOHANSSON,
REGIONSTYRELSENS ORDFÖRANDE, REGION SÖRMLAND

När alla kommuner och regioner i slutet av året fick möjlighet att ansöka om att bli deltagare i *Glokala Sverige* var intresset stort och processen resulterade i att 81 kommuner och 15 regioner kommer att delta i projektet under 2019. Det motsvarar en knapp tredjedel av Sveriges kommuner och tre fjärdedelar av regionerna. Tillsammans med oss bildar de en viktig rörelse för att de globala målen ska bli verklighet. ■



Insamling

Under 2018 fortsatte Svenska FN-förbundets viktiga insamlingsarbete till FN-projekt i fält som saknar tillräckliga resurser. Vi ökade insamlingen gentemot föregående år med 40 procent och kunde, tack vare våra generösa givare, göra ännu mer skillnad för fler inom ramen för våra fyra insamlingsprojekt.



Svenska FN-förbundet bedrev under 2018 insamling till fyra långsiktiga projekt. Katastrofinsamlingen under året gick till FN:s livsmedelsprogram WFP och dess livsviktiga arbete med att förse människor i Syrien och omkringliggande flyktingläger med matbistånd. De resterande tre projekten representerar FN:s tre pelare:

- **SKOLMAT**, till förmån för WFP, FN:s livsmedelsprogram (hållbar utveckling),
- **MINOR**, till förmån för UNMAS, FN:s minöröjningsorgan (fred och säkerhet),
- **Flicka**, till förmån för UNFPA, FN:s befolkningsfond (mänskliga rättigheter).

Tack vare Postkodsstiftelsen kunde FN-förbundet göra ännu mer nytta under 2018. Hösten 2017 utbröt en våldsvåg mot den muslimska minoritetsgruppen Rohingyas i delstaten Rakhine, Myanmar. Hundratusentals rohingyer tvingades fly över Myanmars gräns mot Bangladesh till flyktingläger i distriktet Cox's Bazar. Totalt berörs 294 000 kvinnor och flickor i reproduktiv ålder av denna flyktingkris. De är alla i riskzonen för att få sina rättigheter kränkta och utsätts för könsrelaterat våld. Mot denna bakgrund beviljades FN-förbundet medel av Postkodsstiftelsen för att under 2018, tillsammans med vår fältpartner UNFPA, bedriva ett projekt i Cox Bazar med fokus på könsbaserat våld och kvinnors sexuella och reproduktiva hälsa och rättigheter. UNFPA beräknar att över 20 000 kvinnor och flickor har dragit nytta av de tjänster som erbjudits inom ramen för projektet. Fokus har legat på livräddande sexuella och reproduktiva hälso-tjänster, vård under graviditet och förlossning, tillgång till preventivmedel, information om sexuell hälsa, säkra platser för kvinnor och flickor i flyktinglägren (så kallade Women Friendly Spaces) samt psykologiskt stöd till kvinnor och flickor som utsatts för sexuellt våld och övergrepp.

”Jag vill vara med och bidra till insatser som har ett värde också på sikt. FN-förbundets projekt Skolmat uppfyller alla dessa kriterier.”

PAUL SVENSSON,
FN-FÖRBUNDETS GOODWILL-AMBASSADÖR

Under 2018 samlade FN-förbundet in drygt 5 745 000 kronor, varav majoriteten kom från företagspartner och stiftelser. Det är en ökning med 40 procent gentemot 2017 vilket främst beror på Postkodsstiftelsens finansiering av projektet i Cox Bazar. Fokus för insamlingsverksamheten har under

året legat på att göra själva givandet enklare. Vi har arbetat med nya gåvosätt såsom swishbössor, en ny webbaserad plattform för att göra egna insamlingar samt att vi även börjat använda oss av Facebooks verktyg för egna insamlingar. Under året påbörjades också arbetet med att byta till ett modernare datasystem för hantering av

våra givare (CRM-system) vilket kommer effektivisera och underlätta insamlingen ytterligare.

FN-förbundets goodwill-ambassadörer spelar en oerhört viktig roll i arbetet med att nå ut med våra projekt. Under 2018 välkomnade vi inte bara en utan två nya ambassadörer: skådespelaren och influencern Happy Jankell, som särskilt engagerat sig för Flickaprojektet, och kocken, återvinnaren och hållbarhetsaktivisten Paul Svensson, som har ett särskilt fokus på Skolmatsprojektet.

FN-förbundets lokalföreningar och aktiva medlemmar är också mycket viktiga för att driva insamling och de arbetar på många och kreativa sätt. Ett exempel är det FN-lopp som arrangerades av Örebros FN-förening i juni 2018. Projektledare var Lydia Andersson, som under året har varit ambassadör för Flicka och Skolmat. Hon arrangerade loppet i samarbete med en idrottsförening och det sponsrades av lokala företag. Alla deltagare fick presentpåsar med mellanmål och information om projekten Flicka och Skolmat. Dessutom fanns medlemmar från Örebro FN-förening på plats för att informera om både projekten och föreningens

verksamhet. Utöver det var arrangörerna flitiga medverkare i lokal media, då evenemanget uppmärksammades i tidningar, radio och av SVT. Över 100 personer sprang loppet och totalt samlades 17 600 kronor in till förmån för Flicka och Skolmat.

Ett exempel på ett av våra viktiga företagssamarbeten är det med restaurangkedjan O'Learys som sedan 2013 bedriver insamling till förmån för FN-förbundets projekt Skolmat. Genom O'Learys program Meal4Meal går fyra kronor för varje såld kampanjrätt till Skolmatsprojektet. Tack vare engagemang från ledning, personal och gäster nåddes en viktig milstolpe i samarbetet under 2018 då O'Learys sedan vårt samarbete inleddes bidragit med över 2,4 miljoner skolmåltider. Ytterligare en stor händelse under året var O'Learys 30-årsfirande där O'Learys Järntorget (i Göteborg) prisades som den restaurang som åstadkommit mest för Meal4Meal-programmet.

Apoteksgruppen har varit engagerade i FN-förbundets Flickaprojekt i många år och så även under 2018. Som kund hos Apoteksgruppen kan du lägga till 5 kronor när du handlar som oavkortat går direkt till Flickaprojektet. Samarbetet skapar inte bara mervärde för Apoteksgruppens kunder utan även för dess medarbetare som många har ett starkt engagemang för Flickaprojektet.

Sedan flera år tillbaka har även KPA Pension stöttat FN-förbundet som en del i sitt hållbarhetsarbete och har genom åren engagerat sig i flera av insamlingsprojekten. Stödet fortsatte under 2018 och skapade nytta inom ramen för Flickaprojektet genom olika aktiviteter.



Andra företag som bör nämnas särskilt för sitt stöd till FN-förbundet under 2018 är Smaka på Stockholm och Isabelle's market som båda samlat in bidrag till Skolmatsprojektet. Under året har vi också fått värdefullt stöd i form av pro bono-arbete (utan kostnad för FN-förbundet) av Aller Media, Mediacom och Mediekompaniet. Tack!

Tack vare insamlade medel från våra lokalföreningar, medlemmar, privatpersoner, företag, partners och stiftelser kan vi fortsätta arbeta för en bättre värld. Tack för att ni är med och gör förändring möjlig! ■





UNITED NATIONS ASSOCIATION OF SWEDEN

POSTADRESS Svenska FN-förbundet, Box 15115, 104 65 Stockholm · BESÖKSADRESS Skolgränd 2 · TEL 08-462 25 40 · E-POST info@fn.se · WEBB www.fn.se
ADDRESS United Nations Association of Sweden, P.O. Box 15115, SE-104 65 Stockholm, Sweden · PHONE +46-8-462 25 40 · E-MAIL info@fn.se